

TYÖN MURROS

kunta- ja
hyvinvointialalla

osa 13/2024:

VARHAISKASVATUS

Parasta työssä on lapset ja niiden perheet, ja se, että näkee lasten kehityksen. Jos on huono päivä, niin lapset piristävät kyllä heti.

Varhaiskasvatuksen asiantuntija

234 300
lasta varhaiskasvatuksessa
vuonna 2022

89 %
3–5-vuotiaista

Lähde: Tilastokeskus

TOP 5 -KYSELYVASTAUKSET:
Merkittävimmät asiat
varhaiskasvatuksen työn murroksessa

1. Saamme keskittyä lasten ja perheiden kanssa tehtävään työhön.
2. Työskentelemme tiiminä.
3. Hiomme ja vakiinnutamme kolmiportaisen tuen käytäntöjä.
4. Kehitämme päiväkodin toimintaa ja varhaiskasvatusta järjestelmällisesti.
5. Osallistamme lapsia ja perheitä siinä.

Lähde: Työn murroksen seurantakysely, 2023

Luova ja mielenkiintoinen varhaiskasvatus

MISTÄ ON KYSE?

Päiväkodin ammattilaiset hyödyntävät työssään uusia toimintatapoja ja uutta teknologiaa. Varhaiskasvatus on viime vuosina käynyt lävitse merkittäviä lakisäätöisiä uudistuksia, jotka ovat tuoneet uusia tehtäviä ja muuttaneet henkilöstörakennetta. Uutta on pula ammattitaitoisista työntekijöistä. Monen mielestä parasta on lasten kanssa työskentely ja se, että näkee heidän kasvavan.

Varhaiskasvatus on meillä muuttunut näin:
(1) On tullut vahva tiimityö ja minimihenkilöstö. (2) Lapset ja perheet ovat edelleen työn paras osa. (3) Henkilöstön ammattitaito on yhä erinomaista.

MIKÄ SAA AIKAAN TYÖN MURROSTA VARHAISKASVATUKSESSA?

1. Varhaiskasvatukseen osallistumisen aste on kasvanut, erityisesti taaperoiden määrä päiväkodeissa on aiempaa suurempi.
2. Lasten ja perheiden toiminta on muuttunut. Lapsella on subjektiivinen oikeus varhaiskasvatukseen, maksut perheille ovat aiempaa pienemmät ja päiväkotikäytännöt aiempaa joustavammat.
3. Lasten kulttuuri- ja kielitaustat sekä perhetilanteet vaihtelevat aiempaa enemmän.
4. Lakimuutokset vaikuttavat varhaiskasvatuksen henkilöstörakenteeseen.
5. Henkilöstön saatavuus on viime vuosina noussut ykkösasiaksi. Henkilöstön saatavuuden, vaihtuvuuden ja lasten määrän ja tarpeiden vuoksi päiväkotien tilanteet vaihtelevat.
6. Raportointi ja suunnittelu vievät yhä suuremman osan työajasta.

SUOMESSA VARHAISKASVATUS MAHDOLLISTAA PERHEEN AIKUISTEN TYÖSSÄKÄYNNIN

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan Suomessa lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatusta, opetuksen ja hoidon kokonaisuutta. Kunnilla on velvoite järjestää varhaiskasvatusta ja ne vastaavat pääosasta varhaiskasvatuksen kuluista.

NÄIN ONNISTUMME

- Teemme työtä lasten ja perheiden parhaaksi.
- Huolehdimme henkilöstön saatavuudesta kansallisin ja alueellisin toimin.
- Huolehdimme työyhteisöjen vetovoimasta.
- Nostamme esiin varhaiskasvatuksen merkityksen.
- Toivoisin niin, että saisimme toteuttaa sellaista varhaiskasvatusta, jossa oikeasti on aikaa lapselle.

NÄIN RISKI EPÄONNISTUA KASVAA

- Menetämme pelin tehostamalla liikaa. Pitääkö käyttööseen todella olla jatkuvasti huipussaan, kun toimitaan lasten kanssa?
- Luomme säästöksiä, jotka eivät jätä tilaa järjen käytölle.
- Viemme nykyiseltä henkilöstöltä kelpoisuuden heidän tehtäviinsä.
- Käytämme yhä suuremman osan työpäivästä raportointiin.
- Unohtamme, että leikki on lapsen työtä, ja että lapset edelleen myös metelöivät, riehuvat, kiukuttelevat ja kiusaavat.
- Emme huolehdi siitä, että lapset saavat tarvitsemansa tuen.
- Emme huolehdi varhaiskasvatuksen ammattitaitoisesta henkilöstöstä.

Lähde: Työn murroksen seurantakysely, 2023

JULKAISIJAT

Kunta- ja hyvinvointialuetyönantajat KT
Julkisen alan unioni JAU
Julkisalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO
Sosiaali- ja terveysalan neuvottelujärjestö Sote

Lisätiedot:

Niilo Hakonen,
johtava työelämän kehittämisen asiantuntija, KT
niilo.hakonen@kt.fi

TYÖN MURROKSEN SEURANTA

Tietokortti perustuu KT:n ja alan pääsopijajärjestöjen yhteiseen työn murroksen seurantaan. Vuodesta 2019 tehty seuranta perustuu laajaan seurantakyselyyn, asiantuntijakeskusteluihin ja muihin lähteisiin. Tavoitteena on rakentaa yhteinen tilannekuva alojen työelämän kehityksestä päätöksenteon ja kehittämisen tueksi.

Koko raportti: www.kt.fi/tyon-murros/tulokset-2023